Ն° 449 — 1878 ԴԵԿԱՆՈՒՆԻ ԷՎԷԼ 29 ՇՈՒՐԱՄԱ — ԻԹԻՆՃԻ ՄԻՆԻ

Ամ. ՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՔԻՒՆ
Տիր ամբողջ . . . 450 ղ.
Կէս տարի . . . 270 »
Իսկ տարի . . . 120 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապկան.
ՎԻԼԱՅԱԹԻ ԻՔԻՒՆ
Տիր ամբողջ . . . 530 ղ.
Կէս տարի . . . 270 »
Իսկ տարի . . . 140 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապկան
Բոլոր իւրաքանչիւր տարի։

Մէկ մարդի էճենպիսէ վէ գայիմէ թէսարիւֆ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ կոլոտ բոլոր իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարաք ամբ օլունճաղ տուր։

2 ղրուշլուք գայիմէ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՐ

ՄԻՎԱՆՍԸՐ ԲՈԼԻՈԹԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻՆ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԻՆ ՎԷՔ ՍԱՒՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՄԻ ԳԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՆ
Գէտէր տարբերը իքիւն
1 կամ 2 թիւր տարիֆէլէրէ 40
3 խանէյի տարիֆէլէ 6 »
4 խանէյի տարիֆէլէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապկան
Խմբագիր. Պանդա, Շիրքէթի կամ տարբերակ գայրաֆիկէյէ այնա օրտինանսին գէտէ։ Գրասենեակ
2 կամ 3 թիւր տարիֆէլէրէ 6 ղ.
4 խանէյի տարիֆէլէ 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապկան

Մէկտարը նախիայա տարբ մանգահատաթ մէճճանէն պատաղ օլունճաղը կիպի, ապրճ օլունմայան էվրաղ, տարէպինէ իստէ օլունմամաղ։

2 ղրուշլուք գայիմէ

Իտարէխանէսի վէ մանթպասը, Սթամպօլաս Պապը Ալի ճամաէսինէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը չէօյէսինէ Նուամբրո 8 ամ տիր։ — Ղազէթանէն ամբրը իտարէ վէ թարիրլիսինէ այնա քահֆէյի մէվատա հազգընտա, Միւտիրի զազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քահֆէյի մէքեմիրլին տախի անրն նամինա կէօնտէրիլմէսի իպթիդա իսթէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 29 ԴԵԿԱՆՈՒՆԻ ԷՎԷԼ

ԻԼԱՆ

Զաղէթամիզին Սթամպօլ միւվէզզիսի թէպրիլ իսրիմիզ օլաուզունտան, Սթանպօլ տպանէլերիմիզէն օլուպ տա, զաղէթասը եէտինէ վասլը օլմայան վար իսէ, իտարէխանէմիզէ պիլտիրմէսի իլան օլունուր։

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Բոլիթիգա իշլերիմիզ, շիսպկէնսիզ պիր սօն պուխրան տէվրի տահա կէօրէճէք տիր քի, իճապընա կէօրէ Պիզէ սօն տերէճէ խայրլը տա օլապիլիր, պաղը մերթէպէ մուղիրը տէ։

Պունլարըն պիրիսի, Էսրինէյէն պաշլանարադ Ռումէլինին Ռուսիա ասքերինտէն թախլիսէ օլունմասը, վէ եէրինէ տասքերի նիզամ միեէյի Օսմանիեէնին կէօնտէրիլմէսի տիր։ Պու խըզմէթ իշին Սէրասքեր բաշա հազրէթլէրինին հիմմէթի իլէ պիր ֆըրդայը մախսուս թէշքիլ օլունմադտա օլաուզ, ու տա ըիվանէթ գըլընըօր։ Ինթիսապը ալիի անրէհսալարիյէ շաեան օլաճագ պու ֆըրդա, վագթըն վէ մէմուրիեթինին իճապաթընտան օլան վաճիպէի զիմմէթինի թանըր, պիլիր, վէ իճրա իտէր օլուր իսէ, շու վագթտա տէվլէթը մէթպուէլերինէ բէք պէօյիւք վէ ֆէվգէլատէ պիր խըզմէթ իթմիշ օլուր, վէ վէթան վէ տէվլէթ քէնտիլերինտէն միւթէշէքքիր օլուպ, շիսպկէսիզ քէնտիլերինի մաղհարը միւքաֆաթ իտէր, եօգսա, . . . լաքին տահա էյի տիր քի պու եէսատան հիչ պահս իթմէյէրէմ, չիւնքի հէմ մէմուլ վէ հէմ թէմէննի իտէրիզ քի, պու եէսայա հաճէթ գալմայաճաղ տուր։

Իքինճիսի, պէշ օն կիւնտէն Պուլկարիսթան բրէնսինին ինթիխապ օլունաճաղը տուր, պուլապիլէճէքտիր մի էօյլէ պիր զաթ քի, հէմ Սալթանաթը սէնիեէեէ, հէմ Ռուսիաեա, հէմ տուէլը Էւրօբաեա, հէմ տէ Պուլկարիսթան ահալիսինին հէր սընֆընա մադպուլ օլապիլսին։ Տհէր էպ տհէ էօ-էսղէ տերլէր ինկիլիզլեր։

Իւչիւնճիսիսի, Շարգի Ռումէլի վիլայէթի նիզամնամէսինին իթմամը վէ վալիսինին ինթիխապ վէ Թայինի տիր, քի պու տա իքինճի մէսէլէնին այնը կիպի տիր։

Տէօրթիւնճիսի Ռուսիա իլէ տէվլէթը Ալիեէ պէյնինտէ իմզալանաճաղ օլան խուսուսի ահտնամէ տիր քի, իճապընա վէ բօլիթիգանընն ըէվիշինէ կէօրէ բէք գօլայ պիր շէյ տէ օլապիլիր ըէք ղոր տա։

Բասպիմ պունա չալըշանլարա միւյին օլսուն։

Պէշինճիսի, Բոսկօրիչայը պիր սըզըլտը, դեալ իւ գալ վէ միւնագաշա ղուհուր իթթիրմէեէրէք Գարատաղա թէսիմ իթմէք տիր քի, պու խըզմէթ թային օլունան գոմիսիոն եվվէլքի կիւն կօլա չըդմըշ տըր տէնիյօր։

Սալթընճըսը, վէ զանը աճիղանէմիղճէ էն միւշքիլ նունան հուտուտինին թէսվիեէսի մատէսի տիր. զիհնէրի պուլանտըրմամադ իւզրէ խթէմէյիզ պունուն իւզէրինէ զիատ շէյ սէօյլէմէք, վէ չիմանիլիք էն պէօյիւք միւշքիլաթ պունատա օլտուզունուն պէյանը իլէ իքթիֆա իտէրիզ։

Եէտինճիսի, ըսլահաթ մատէսի տիր։ Տօղրուտան տօղրույա թահմը իտարէյի տէվլէթը Ավստրիա գալաճաղ Ռումէլի վիլայէթլէրինտէն Ռուսիա ասքերի պրագըպ կիթթիքտէն սօղրա, պու վիլայէթլէր էինէ ըսլահաթա պէքլէմէյէ մէճպուր օլուպ տա պիր էյամ տահա էսկի ուսուլլար իլէ իտարէ օլունճաղ իսէ, պիր վէ եա պիր դաշ մախսուսթիյէթ չըգմամասը միւճիզէ նէվինտէն ատտ իտէրիզ։ Եօգ Ռուսլար չը-գար չըգմաղ ըսլահաթը լազմէ իճրա օլունուր իսէ, իտատի սուլհ վէ ասայիշի տայիմիյէյ ըէհպէր օլունճաղընա տա շիւպհէ խիլէմէզ։

Նասըլ քի մալիւմ տիր. պու արալըգ Ռումէլիյէ հէր տէվլէթտէն պիրէր մըդտար ասքէր կէօնտերմէք թասավվուրու հագգընտա տա խայլը շէյ սէօյլէնիյօր պու հավատիս սահիհ տէ օլապիլիր եալան տա։ Պալատէ մէղքիւր ալթը եէտի մատէ պիլա գիյլ իւ գալ թէսվիյէրէգիր օլապիլիյի հալտէ, պէօյլէ պիր խթիլայա գաթա հաճէթ գալմայաճաղընատան, թէքրիպ օլունապիլիր. եօգ, պունլարընն պիրինին պիրինտէն պիր գիյլ իւ գալ ղուհուր իտէրսէ սահիհէ տէ չըգապիլիր, վէ օ վագըթ իշին թէյսիրի մանէվիսի, մատտիսինտէն պէօյիւք վէ ղիատէ զարարլար վիրէպիլիր Պիզէ. օնուն իշին իտի թա պալատէ տէմէմիզ քի, իւզէրիմիզէ թարի օլաճաղ պուխրան Պիզէ սօն տէրէճէ խայրը տա օլապիլիր մուղիր տէ։ Պու պապատէ Ռումէլիյէ թային օլունան կէրէք մէմուրինի միլքիյէյէ վէ կէրէք ասքէրիյէյէ, թայերբանընն մալիւմ օլան շու մէշհուր նասիհաթընը թէքրար իտէրիզ.

Բ՝ ենրի՝ դը վէլ, է տի՝-բոնո՝ բա դը վէլ։

Սէքիզինճիսի, Պէրլին ահանամէսինին 61 ինճի պէնտի միւճիպինճէ, էրմէնիսթան ըսլահաթը, քի նէրէատէ գալը, քիմսէ պիլմէյօր։

* *

Գայիմէնին աշաղը տիւշմէք հըրսընը, կէօրիւնիւր քի պու պիր իքի կիւն զարֆընտա Պանդայի Օսմանի մուամէլաթը տա էնտիրմէտի։ Պու պապատէ տինքի թասմինիմիզին պօշա չըդտըղընը եդրարէ մէճպուրուզ. չիւնքի ասլա մէմուլ իթմէղ իտիք քի, գայմէ տէօրթ եիւզօնտան զիատէ թէտէն նիի ֆիյաթ իթմէն, պու ճիւմլէ իլէ տիւնքի պաշ աշաղա կիտիշի, պէղ եէնէ Ղալաթա բիաշասընտա Պանդայը տախի շաշրթմաղ իւզրէ իթթիֆաղ օլունան պիր սօն ճահատատա իտէրիզ, վէ Պանդա իքի իւչ կիւնքի մուամէլաթընա տիւզիյէ տէվամ իտէր իսէ, տիւնքի թէտէննի ֆիյաթը պիր զուհուրաթ, պիր դաշա նէվինտէն ատտ իտիւպ, գայիմէնին էինէ սալը վէ չարշամպա ֆիյաթլերինէ կէլէճէյինի գավէն մէմուլ իտէրիզ։

* *

Աֆղանիսթան իշլերինտէն լայրգը պիր խապէր ալընմամագտա տըր։ Վագտա պու ղըշ մէվսիմինտէ, ինկիլիզ ասքէրինին արթըգ ֆեսպիլէ տօղրու իլէրիլէյէմէյէճէյինի ինկիլիզլեր քէնտիլերի տէ իգրար իթթիլեր. Լաքին Գանտահարը իքի իւչ կիւնտէն ալաճաղլար ըտր. օնտան տա պու տագիդէյէտէք պիր սէս եօգ։ Օլմայա քի Աֆղանլար սօուգտան սրճաղա կիթմէյի տահա գօլայ վէ տահա քեարլը սայըպ գօլ գօլ քէնտիլերի հէնսիսթանա կիրմէյէ չալըշընլար, նասըլ քի պիր գաշ մահալատ պէօյլէ վուգուսթլար օլտուզունու վէ կէրի գօվլանտըգլարընը պաղ թէլէկրաֆլար խապէր վէրտի իսէ տէ, պէքլէյէլիմ պագալըմ։

ԹԷԼԵԿՐԱՖ

Ադամ Հավա

(Պու սոպահ ալընան Թելեկրաֆտըր.)

Բարիզ, 9 յունվար

Ֆրանսանընը վասաթ թարաֆլարընտա քիւլսէթի գարար, ֆուրթունալար, վէ սու թուղանլարը վուգուլի խապէր վէրիլսյօր։ Շըմէնտըֆէր թրէնլերի ամէտ չիտ իտէմէեօրլար։

ՏԱԽԻԼԻՃԷ

Տիւնքի կիւն Ռումէլի տիվանը հարպը ըէյիսի իլէ պաղը ադալարը, վէ պաղը սայիր գօմանտանլար Եըլարը քէօշկիւնէ տավէթ պույրուլարադ, հուզուրը Շահանէտ պիր մէճլիս ադտ իտիրմիշ տիր։

— Պիր սուրէթի խուսուսիէէտէ ալտրգըմըզ խապէրէ կէօրէ, Աբրահամ բաշա հազրէթլէրինին Պէյդօղտաքի էմլաքը, պիր իթթիֆադը մախսուս իլէ հիւքիւմէթի սէնիեէ էէտինէ կէչէճէք իմիշ։

— Յաղրդ Սիւրիա վալիսի վէ հալէն զըրաաթ վէ թիճարէթ նազրը ճէվտէթ բաշա հազրէթլերի, մուդատտամ միւլդա թէքճէնը Շարքտա, ալէյհլերինտէ կէօրիւլէն պաղը, մէդալաթատան ատլայը, զաղէթայի մէդքիւրուն միւտիրի Միհրան էֆէնտի ալէյհինտէ տավատա դըեամ իթմիշ օլտուզունտան, եարընքի ճումատա իրթէսի կիւնիւ, մահքէմէյի ճէզասինէ վէ ալէնի սուրէթտէ մուհաքէմէլերինէ պաղըլաճաղ տըր։

— Իշիթմէյիմիզէ կէօրէ, տիւնքի կիւն, Դալաթատա Պանդը Օսմանի էօնիւնտէ գայմէ թէպտիլի իշին, պիր չօգ խալգ թօքլանմըշ օլտուզու հալտէ, հէր նէ սէպեպէ մէպնի իսէ, պու խալգ պէյնինտէ պիր մուարաղա հասըլ օլմուշ, վէ հաթթա պաղըլըրը պաշլարը տախի եարըլըրը բիվանէթ խիլմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Շու գայմէ թէպտիլի միւնասէպէթիյլէ, պէօյլէ մուարաղալար վուգուլ թապիի օլտուզունտան, պունլարը մէննի իշին պանդաճ թէտապիրի լազմէնին իթթիխաղը էլդէմ տիր զանն իտէրիզ։

— Պիր վագթ Մաթպուաթ միւտիրլիյի վէ մուախխարէն Շուրայի տէվլէթ ալալըզը իթմիշ օլան Պաղ պէյ ճէնապլերինին, պու քէրրէ Ալթընճը տայիրէ բիասէթինէ նասպ ու թայերին պույրուլտուգլարը իշիսիլմիշ տիր։

Իմիա իտէրիզ քի, նազըրը ճէտիտին իգտամաթը սաեէսինտէ, չիմիսեէ գատար Ալթընճը տայիրէ տախիլինտէ պուլունան մահէլլերտէ կէօրիւլէն ինթիզամըզըզը էօնիւ ալընը, վէ ալէխուսուս Պէյօղլու գալտրրըմ. լարընը, չիմանիքի կիպի, ատէթա եարաճաղ եէրտէ պօղմաղ գանալինտէն օլան ինշասը, տահա զիեատէ մունթազամ վէ միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ իճրա իտիլիր, վէ էօթէյտէ պէրիտէ պուլունան մուրտարլըգլար վէ չամուրլար, վագթինտէ վէ նիզամընտա թէմիզլէնիպ, պու վէճհ իլէ սըհհէթի ումումիեէճէ օլան մաղարրաթ տախի պիթ թապի տէֆ օլունուր։

—Էհալիեէ սաթըլմադտա օլան քէօմիւրէ զիեատէսիլէ թօղ վէ թօբրաղ գարըշտըրըլմադտա օլտուզունտան, պունատան պէօյլէ, եիւզ օգդատա, 8—10 օգդատան ֆազլա թօղ վէ սայիրէ պուլունաճաղ օլուր իսէ, ֆաիլլերինէ գանունէն ճէզա վէրիլմէսի իշին, էհալի թարաֆընտան Շեհիր էմանէթինին մէվգը գօմիսերլերինէ խապէր վէրիլմէսի բէտէն իլան օլունմուշ տուր։

—Տէրիսաատէթ Ռուսիա սէֆարէթինին սապգը միւսթէշարը Մ. Նելիւօֆ, պու քէրրէ Ռուսիանընն Մատրիտ օրթա էլչիլինէ թայինին օլունմուշ տուր։

—Պիր սթաթիսթիգ ճէ ավէլինէ կէօրէ, շու սօն կիւնլէրտէ վուդու պուլան ֆուրթունալարատա եէրմի զրթա Եունան սէֆինէսի գաղաղէտէ վէ զարգ օլմուշ, վէ պէշ զրթա տախի խայլիճէ խասարաթա ուղրամըշ տըր։

Պու սէֆինէլերին քահֆէսինին թայֆէլերի գուրթուլուպ, եարընը Պէթլեեմ նամ սէֆինէնին սէքիզ նէֆէր թայֆէսի զարգ օլմուշլար տըր։

— Տիւնքի կիւն, շըմնարֆէր իլէ, խատրմ քէօյիւնտէ պուլունան ասաքիրի Շահանէ թօրլարընա իքի գրթա թօր տահա կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ալընան խապէրլէրէ նազարէն Մէքքէ հաճիլերինին քէրվանը Մէտինէտէն հարէքէթ իթթիքտէն սօնրա, մահը զիլգատէնին 24-ինտէ, Ահմէտլի աշիրէթինտէն 1300 քիշի մէղքիւր քէրվան իւզէրինէ հիւճիւմ իթմիշլեր, վէ էվվէլա սու թաշրեան տէվլէթլերի զասպ իսթպ, պունլարը կէօթիւրէնլերտէն պաղըլարընը տախի էօլտիւրմիշլեր տիր, վէ քէրվանըն էշեալարընը պալը կէօթիւրմէքտէ իքէն, մէրգումանի զիեարէթճիլերին էմրի մուհաֆազասընա մէմուր օլան Ա. քիլ սիւարիլերի, վէ պիր պէօյիւք ժանտարմա կէթիշերէք, մէղքիւր ա-չիրէթի էֆրատընը կէրի սիւրմիշլէր տիր։ Միթէազըպէն էթրաֆտան տահա պաշդա եարարմ եէթիշերէք, հիւճում իտէնլէր քամիլէն տաղըմըշլար, վէ տաղլարա սիւրիւլիւպ, իւչ սաաթ գատար գօվլանմըշլար տըր։

Պու միւտարէպէտէ, Շամ ասաքիրի Շահանէսինտէն իքի չավուշ մագթուլ, պիր միւլազիմ իլէ օն նէֆէր մէճրուհ օլմուշ, վէ օն գատար հայվան տախի թէլէֆ օլմուշ տուր։ Մէտինէ ժանտարմասընտան տախի պիր եիւզ պաշը՝, վէ պաղը զապթիյէ ֆէվթ օլմուշլար տըր։ Ասաքիրի նիզամիեէտէն եալընը պիր գաշ նէֆէր եարալանմըշ տըր։ Հայ պու քի քէրվանըն իւզէրինէ հիւճումէ գըեամ իթմիշ օլան պէտէվիլերտէն պիր խայլի մագթուլ վէ մէճրուհ վուպ պուլմուշ տուր։ Քէրվան օլ կիւնիւ թէվզըֆա մէճպուր օլուպ, ֆէրտատը կիւն պէթէքքար եօլա չըդմըշ տըր։

Պու սոպահ Պանդա 402-ին լիրա վէրէճէյինին իլան իթմիշ տիր

1878

(448 նումէրոտան տէվամ.)

Պու էնատէ Պերլին գոնկրէսի մուրախասալարը խէթամը վազիֆէ եյլէտիլէր։ Վէ ահտնամէ 13 յուլիստէ իմզա օլունուպ, իւչ կիւն սօղրա Լոնտրատա քէմալը մէմուունիյէթլէ լօրտ Պիգընսֆիլտին ավտէթի իսթիդպալինէ կիտիլտի։ Միւշարիլէյհ, գոնաղը բիշկէահընա կէլիպ քէնտիսինի ալգըշյան ուլու պիր ճէմիյէթէ ինկիլիզ մուրախասալարը, «նամուս վէ միւսալէհէ իլէ ավտէթ իթտիլէր» տեյի ահալիյէ իլան իթտի։

Միլէթտէն կէօրտիւյիւ պու թէվէճճիւհատէն գապինէթ ֆէվգէլատէ միւֆթէխիր օլտու։ Պերլին ահտնամէսինին պազը մէվատը խուսուսիյէսի, էզճիւմլէ Պէսարապէանը Ռումանիատան ալընմասը, Պաթումուն, Արտահանը, Գարսը Ռուսիայա թէրքի կիպի խուսուսլար, պազը իթիրազաթա հէտէֆ օլապիլիր իսէ տէ, վէրիլէն գարարլար քէմալը ըէվիյէթ վէ իսթիդամէթլէ իթթիխազ օլունտուղունտան, հէր քէստէ պիր իմթիհանը դալպ հասըլ օլուպ, Շարգ մէսէլէսի սիւրէթը գաթիյէտէ հալլ օլունմատը իսէ տէ, հիչ տեյիլ իսէ պիր միւտտէթը մէտիտէ իչիւն թէսվիյէզիր օլտուղու տա ումումէն իգրար օլունտու։ Աւսթրիանը Պոսնա Հէրսէյի իսթիլա իթմէսի տէ, Ռուսիա Հըրս իւ շան վէ թամընա լաղըմ կէլէն պիր մումանաթա մուավէնէթ ատտ օլունտու։

Ֆրանսա վէ Իթալէանը, թախմին օլունան ինֆաալլէրինէ, բօլիթիգաճա պիր էհէմմիյէթ վիրիմէտի։ Գրաֆիչա հաղրէթլէրի ճանիպինտէն կէրէք լօրտ Պիգընսֆիլտէ, վէ կէրէք լօրտ Սալիզպիւրիյէ վագի օլան իլթիֆաթ վէ իհթիրամաթ, Ինկիլթէրրատա էֆքէարը ամմէյէ տախի մուավիրդ տիւշտիւ։ Լաքին Պիզիմմուխալիֆ կիւրիւհինտէն տախի պէօյլէ պիր թէվէճճիւհ պէքլէնմիշ իսի։

Մբսթըր Կլասթըն Պերլին ահտնամէսինի իսթիհզայա ալտը, վէ ինկիլիզ իլէ Օսմանը պէյնինտէ ադտ օլունան ահտնամէնէ «Մուդավէյէյի մէճնունիէ» իսմի վէրտի, վէ լօրտ Հարթինկթըն մէպուսան գամարասընա էօյլէ թէքլիֆլէր իթտի քի, օնա տա լօրտ Պիգընսֆիլտ, «Մէդալաթը քէնարէէ» իսմի վէրտի, Նիհայէթ ուզուն միւզաքէրէ վէ միւճատէլէրտէն սօղրա, գուրա աթըլըպ վիւքէլա միսլի նամէսպուգ սիւրէթտէ 143 ըէյ էքսէրիյէթը գաթիեէսինի էտինտի, վէ պատէհու բարլամէնթ գաբանը։ Գապինէթ • արալըգ օ տէրէճէ պիր գուվվէթ քէսպ իթմիշ իսի քի, բարլամէնթի տաղըթըպ, եէնի ինթիխապաթը թէճվիզիթսէ, աղալարտա տահա զիատէ գապինէթէ թէրաֆտար պուլաճաղընտան, պիր եէտի սէնէ տահա տէվամընա էմնիյէթ էտինէպիլիր իսի։ Գու արալըգ պէօյլէ պիր շահեէ տէ մէյտանա չըգարըլը, լաքին պաշ վէքիլին Հիլոհօլտա օլան պիր նութգունտա պունա տայիր պիր սէօհպէթ օլմատըղընտան, պէօյլէ պիր ֆիքր վար իսի իսէ տախի, սարֆը նազար օլունմուշ օլտու։

Կէրէք Պերլին ահտնամէսի վէ կէրէք Թիւրքիա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ ադտ օլունան ահտնամէ, • տէրէճէ մէսայիլի մախլուլթէյի շամիլ իտիլէր քի, պիր թագըմ միւշքիլաթա թէսատիւֆ օլունաճաղը քիմսէյէ նամալիւմ տեյիլ իսի։

Իլէրուտէ միւշքիլաթը մէզկուրէ բէյ տէր բէյ բունումայը զուհուր օլտուգտա, պիր թագըմ զայրը մագուլ էնտիշէ վէ զավայիլէ սէպէպ իթթիխազ օլունտու։ Ցահա գոնկրէ տաղըմատան Գրպրըս իտարէսի Օսմանլըտան Ինկիլիզ թէրք օլունտու։ Վէ Սըր Հէրնէթ Վօզէյ Կօլէրնաթօր թային գելընտը։ Վէ լօրտ Պիգընսֆիլտին տէտիյի կիպի մէդքիւր ատտ Ինկիլիզ պիր «էսլէհէխանէ» օլաճաղընտա, վաֆիր իսթիլա ասքէրի տախի կէօնտէրիլտի։ Գէտպախթլըղմըզատան մէվսիմ պիրէ եար օլմատը, վէ լազըմ կէլէն թէտապիրի սրհհիյէ իթթիխազ օլունմատըղընտան, չօպլուգ հէլաք տէրէճէսինտէ տէյիլ։ Լաքին շէտիտ սըթմա իլէթի զուհուրա կէլիպ, իսթիլա ասքէրիմիզէ կէրէյի կիպի պիր զաաֆ քէսպ իթտիրտի։

Գրպրըսըն պէօյլէ Շարգտա պիր Ինկիլիզ մագարը օլմազա չայան պիր ատտ օլուպ օլմասը հալա թահթը միւզաքէրէտէ տիր։ Լաքին մէմուլ օլունուր քի կէլէճէք սէնէ մէզքիւր ատտ կէրէյի կիպի իմար վէ թարագդը քէսպ իտէճէք տիր, վէ պու տա իսթիլա ասքէրիմիզէ լաղըմ կէլէն մէսարիֆտէն պաշգա սարֆիեաթա միւհթաճ օլմասեարագ։ Պազը բօլիթիգա սէպէպլէրինէ մէպնի մէճպուրուզ օրատտ պէօյլէ ասքէր տուրտուրմազա, լաքին խարըճտա իգամէթ իթտիրտիյիմիզ ասքէր մէվզիլէրինին հաՆկըսը Գրպրըստան ալա պիր իգլիմտէ տիր։

Աւսթրիանը Պոսնա իսթիլասը տա իպթիտատա պիր խաթա ատտ օլունտու։ ճէնէրալ Զաբարի Պոսնատա իլէրի եիւրիւտիւճէ, էհլը Իսլամ կիւրուհի ալէյհինէ գըեամ իտիւպ, միւսատէմէլէր վագի օլտու, պիր չօգ գանլար տէօքիւլտիւ, վէ մէզհէպճէ թասասուպ ֆիիլլէրի կէօրիւլտիւ։

Լաքին պիր գաչ հաֆթա զարֆընտա մուգավէմէթէ մէճալ գալմայըպ, Սթամպօլտան տա մուճիպի թէշվիգ պիր հարէքէթ կէօրիւլմէտիյինտէն, քէօհնէ պահար խիթամ պուլմազտան, օրալարատա տա ասայիշ վէ սիւքիւնէթ իատէ իթտի։

Պերլին ահտնամէսինին ճիհաթը սայրբէսի տախի թէքմիլէն իճրա օլունամատըղընտան, պունտան տա պիր թագըմ գիյլ իւ գալ զուհուր իթմէէ պաշլատը, վէ պիր չօգ խէվֆ իւ ֆիւթիւրէ վէսիլէ օլտու։ Օսմանը տէվլէթի նասըլ քի էվվէլտէն տէ մալիւմ իսի, քէնտինէ իսազէթ իտէն հիսսէյի մէվզիի իճրայա կիթիրմէէ բէք աճէլէ իթմէտի։ Եունանլար քի, տավալարընը գօնկրէէ արզ իտիւպ, վիրիլէն գարարտան զաթէն խօշնուտ տէյիլլէր իսի, եէնի հուտուտլէրին պիր ան էվվէլ թահտիտ օլունմատըղը հագգընտա շիքեայէթէ պաշլատըլար վէ բրօթէսթօլար իթտիլէր։ Ինկիլթէրրատա Պերլին ահտնամէսինի պէյնմէյէնէր տախի, շիմտի իճրասը իչիւն ֆէվգէլատէ պիր զայրէթ կէօսթէրիպ, մատամ քի Օսմանը ահտնամէ շէրայիթինի իճրա իթմէէօր, տէմէք քի ահտնամէյը մէզքիւրէ միւնֆէսիխ տիր տէտիլէր։ Հաթթա տահա իլէրի կիտէնէրտէ օլուպ, Ռուսիա տա արթըգ Պերլին ահտնամէսի տէրքէճքամընը իճրա իթմէմէլի տիր, տէյէնէր տէ օլտու։ Պէօյլէ պիր սապրըսրզրդ մուվաճէհէսինտէ, դապինէթտէն պիր թագըմ աղալար, մուայեէն օլան սօն պահար վագթընտան էվվէլճէ վիլայէթլէրէ սէյահէթ իտիւպ, վէ պաշլըճա Լանդաշայը վէ Եօրդշայը էյալաթընը տօլաշըպ, Նիհայէթ Լիպէրալ թագըմընը մէրքէզի օլան Պիրմէնկէմէ գատար կիտէրէք, օրատա վէ հէր թէրաֆտա պաշ գալտըրան սէրպէսթէյթէ էֆքէարընը թէքրինինէ սայ վէ հիմմէթլէրինի տիրիզ իթմէտիլէր։ Տիկէր թէրաֆտան մրսթը կլասթըն վէ ըէֆիգլէրի հէր նէ գատար սէրպէսթիյէթ թէրաֆտարլարը բիասէթինի տէր իւհտէ իթմէմիշլէր իսէ տէ, եէնէ էզհանը ամմէնի թէչէվվիւշէ կէրիֆթար իթմէէ աղ չալըշմատըլար, լաքին միլլէթ հէր նասըլ իսէ արա սըրա արգասընա պագըպ, հագիգէթէն նէ թարագգիաթա մաղհար օլտուղունու բայէլյն կէօրտիւ վէ թաճիւպ տէ իթտի։

Պիր թագըմ Ռումէլի իսլամ ահալիլէրինին բօտօր տաղլարընա ֆիրարը, Օսմանլըլարը գավլինճէ հէմ Պուլկարլարը հէմ օնլար իլէ պէրապէր Ռուսիա ասքէրլէրինին գըեագլըգլարընա համ օլունտու։ Պիլճիւմէ տուէլը էրբաա ճանիպինտէն թահզիգի մատտէ իչիւն օրայա պիր միւթէլիթ գոմիսիօն սէվգ օլունուպ, պունլար սօն պահարտա պիր բաբօրթօ տախի թանզիմ իթտիլէր։ Լաքին պու բաբօրթօնուն հագգանիյէթ վէ միւսքիթիյէթի հագգընտա միւթէրիզլէր զուհուր իտիւպ, հալա թահթը միւզաքէրէտէ տիր։

Պօսնա գըյամը տախի, հէնիւզ թէսքին օլմազտան, պիր չիտտէթլի իսլամ Արնաուտլարը գըյամը տախի, Արնաուտլուգտա միւշահէտէ օլունտու։ Վէ պախթաբղընտան գապա ահալինին խըշմ իւ զաղապընա Մէհէմմէտ Ալի բաշա ֆէտտա օլտու։ Պու զաթ Պերլին գոնկրէսի մուրախասալարընընը պիրի օլուպ, ահտնամէյէ տէրճ օլունաճագ մէվատտը մուհիմմէնին միւզաքէրէսի իչիւն օլսավպէ կէօնտէրիլմիշ իսի։ Միւթէվէֆա հէր նէ գատար Ալման ճինսինտէն իսէ տէ, նայիլ օլտուղու մէրթէպէյի ալայէ Օսմանը խըզմէթինտէ իքէն նայիլ օլուպ, պէօյլէ հէմ 1877 սէնէսինտէ սէրտարը էքրէմիք բիւթպէսինի, հէմ տէ 1878 տէ Պերլին մուրախասը մէնէքը ճէլիլինի հայիզ օլմուշտու։ Շու մագուլէ իսթիլալաթը տէֆ իւ իզալէսի հագգընտա, Սիմամպօլ հիւքիւմէթը նակէհան պիր սարֆը գուվվէթ իտէմէտի իսէ տէ, համտ օլսուն քի, պիր գաչ մահ զարֆընտա իսթիլալ քէնտի քէնտինէ թէսքին օլտու։

Պուլկարիսթանտա վէ Ռումէլիտէ, Ռուսիա մէմուրլարընտա կէօրիւլէն մուամէլէլէր, տէվլէթը Ալիյէյէ գուվվէթը գալպ հասըլ իտէճէք տէրէճէտէ չէյլէր տէյիլ իտի։ Ռուսիա թէրաֆընտան կէվէրնաթօր նասպ օլունան բրէնս Ցօնտուգօֆուն լիսանընտան, Պերլին ահտնամէսի հագգընտա թահզիրամիզ սէօզլէր իչիթիլտի։ Վէ խիլասասը շու իտի քի, Զար հազրէթլէրի հիչ պիր վագթ պըրագմայաճագ տըր քի, Պուլկարիսթան իմարէթինտէն Շարգի Ռումէլի վիլայէթինին թէֆրիգի մէվզիի իճրայա գօնուլապիլսին։ Լօրտ Պիգընսֆիլտ բրէնսին պուքէլամբարընը «Մէսուլիյէթսիզ սաչմալար» տըր թապիրի իլէ թավսիֆ իթտի։ Վէ վագտա Զարըն հիւքիւմէթի տախի պունըրը ճէրհ վէ ըէտտ իթտի։

Պու ճիւմլէ իլէ Ռուսիա ասքէրինին Ռումէլիյի թախլիյէ իթմէմէսինէ, Ալիսթէֆանօզ ահտնամէսինին պէնտէրինտէն, Պերլին գոնկրէսինին թահթը թէզէքքիւրէ ալմատըղը պէնտէրի տէ Պապը Ալինին իճրա իթմէքէ իսթէմէսի սէպէպ պէյան օլունտու։

Պապը Ալիյէ աղվ օլունան պիր թագըմ տէսայիս, իչի պիր տէրէճէ մախլուլթիյէթէ տահա տիւչար իթտի, վէ Եալընըզ պու սէնէնին սօնլարընա տօպրու Սթամպօլտա վիւքէլա թէճէտտիւտ իթտիյինտէն, արթըգ Շարգտա զուհուրա կէլէն զավայիլին թէմտիտի իչիւն Ռուսիա էլինտէ պուլունան հէր էօզր, պէհանէ վէ սէպէպէ պիր մահալ պըրաղըմատը։ Պունտան մատտա, Ռուսիա տախիլինտէ սէրզէտէյի զուհուր օլան պիր թագըմ զավայիլ տէ Ռուսիանընն սուլհա մէյլ վէ բաղպէթ մէճպուր օլմասընա աղ եարտըմ իթմէտի։

Ինչիր օ տէրէճէյէ կէլտի քի, պունտան օն պէշ կիւն ադտէմ լօրտ Պիգընսֆիլտ տէյէպիլտի քի, հէր կիւն Պերլին ահտնամէսի իճրաաթը ճատտէսինտէ պիր ատամ իլէրի կիտիլիօր, վէ ահտնամէ իմզալանտըգտան պէրու մուրուր իտէն զէմանէ տըգդաթ օլունտուղու հալտէ, եագընտա ճիւմլէսինին տէ մէվզիի իճրայա վազ օլունուպ պիթէճէյի միսէլլէմ տիր։ Վէ պու էֆքէարատա օլան եալընըզ լօրտ Պիգընսֆիլտ օլմայըպ, Ֆրանսըզ խարիճիյէ նազիրը Վատինկթըն տախի Ֆրանսըզ սենաթօսունտա այնի էֆքէարը պէյան իթմիշ տիր։ Պունլարա իսթինատէն, Ինկիլիզ-Օսմանլը ահտնամէսինտէն տախի պիթթապլի զուհուրա կէլէճէք միւշքիլաթըն տա սուհուլէթլէ թէսվիյէբէզիր օլաճաղը մէմուլ տուր։ Պապը Ալի, Անատօլունուն իտարէսի հագգընտա սրը Հէնրի Լայարընը իրայէ իթտիյի ուսուլու ըսլահաթը էսասէն գապուլ իթմիշ տիր, վէ խայրէտտին բաշա վիւքէլալըգը, պաշգա հէր վիւքէլատան զիյատէ պունլարը պիլ ֆիիլ մէվզիի իճրայա վազ օլունաճաղընա տա պիր պէօյիւք էմնիյէթ տիր։

Էրբաա, իատէի սուլհ ու սալահ հագգընտա սիւրաթ վէ թաճիլ թալէպ իթմէքտէ իսէ տէ, մուհարէպէտէն սօղրա Օսմանլընը պաշընա թէրքաքիւմ իտէն բօլիթիգաճա վէ միլլէթճէ եախօտ տախիլի վէ խարիճի զայլէրը տէ հիսապա գօնուլմալը տըր։ Օսմանը տէվլէթինին պաշընտա օլան մալիյէ միւզայիդասը պէլիյէսի տէ մալիւմ տիւր, վէ իպթիտատա պիլճիւմէ ումուր վէ մէսալիհի տէվլէթին պունտան միւթէէսսիր օլաճաղը տախի քիմսէտէն մէսթուր տէյիլ իտի։ Սօֆթալարը բահաթ տուրմամասը վէ Ալի Սիւավինին ֆէսատը տախի ահալինին աղ զաղապընը թահրիք իթմէտի։

Վէ վագտա կէչէն հաֆթալարտա սայրը պիր թագըմ մէշքիւք վագտալար Մապէյնէ աղ զայլէ վէրմէտի իսէ տէ, շիմտի օրթալըգ կէրէյի կիպի էյլէշմիշ տիր։

Թունուս վիւքէլասընտան վէ ասհապը բօլիթիգա վէ գալէմտէն օլուպ, զաթը հազրէթը Շահանէնին իսթիսհապընտա պուլունան խայրէտտին բաշա իլէ, Ռում միլլէթինտէն օլուպ, խարիճիյէ նազրը թային օլունան Գարաթէօտորի բաշա, թասավվուրտա օլան ըսլահաթ իչիւն պէօյիւք պիր ըէհին վէ էմնիյէթ տիրլէր։ Պունլար եէնի ատամար օլուպ, ըսլահաթըն էլզէմիեէթինի էսկի ատամարտան զիատէ հիսս վէ թագտիր իտէպիլիրլէր։

Ռուսիատա տա այնը իսթիլաթ, հէր նէ գատար պիր աղ խաֆիֆճէ իսէ տէ, եինէ իատէի ասայիշ վէ իսթիրահէթ մանի օլտու, վէ Ռուսիանընն տա եագընէն մալիյէճէ պիր մուխթաբատա պուլունաճաղը իգրար օլունտու։ Նիհիլիսթ շիրքէթլէրի հիւքիւմէթտէն ասլա դայտ իւ հաճէթ իթմէէրէք, խաֆի բօլիս նազրըլարընտան ճէնէրալ թէրբօֆ վէ Մէզենզօֆ նաման իքի ճէնէրալը վուրուպ իատամ իթտիլէր, վէ էօթէտէն պէրու թէսքինի ֆէսատաթ իչիւն իսթիմալ օլունան թէտապիրի աղիմէ, Ռուսիատա ինգըլապա օլան մէյլ իւ հավվէսի մահվ վէ զայիլ իտէմէտի։

Պիր տէ Հինտիսթանա միւթալիգ ումուր վէ խուսուսաթտան պիր թագըմ զավայիլի աղիմէ թէվէլլիւտ իթտի։ Ռուսիա իլէ Օսմանը միւսատէմէսի, պիզիմ Հինտիսթան վիլայաթըմըզա տախի աքսէնտուզ օլուպ, Հինտիլէր պէյնինտէ պիր աղիմ պիհուզուրլուգ տուր զուհուրա կէլտի։

Էրբաատա ճէրեան իտէն բօլիթիգա հագգընտա պիր թագըմ եալան եաշնըշ հավատիսլէր զուհուր իթմէէ պաշլատը։ Վէ Ռուսիանընն ուզագտան խայալ մայալ կէօրիւնէն շէքիլ վէ ճէսամէթի, շարգ էֆքէարլարընտա տա աղ թէխայիւլաթ հասըլ իթմէտի։ Կէչէն սէնէ Հինտիսթանտա պէօյիւք պիր գըթլըգ օլուպ, էհլը հաճաթըն իմտատընա էէթիչմէք իւզրէ իհտաս օլունան իանէ սանտըղընա զիատէ վարիտաթ հասըլ իթմէք իւզրէ, Սբբ Ճօն Սթրաչէյին մալիյէճէ թէրթիպաթը, Հինտիսթանտա վէրկիլէրէ զամմ թաքի իթտիյինտէն, պունա միսլի կէօրիւլմէմիշ տէրէճէտէ պիր շիտտէթլի իթիրազա գըեամ օլունտու։ Հինտիսթան զաղէթալարը պաշլատըլար զայէթ ֆէսատավէր վէ թահրիքամիզ պիր լիսան գուլլանմայա, պէրէքէաթ վէրսին Հինտիսթան գայմագամը վագթ ֆէվվէթ իթմէյիպ, վէ բէք չապուգ տավրանըպ, հէմմէն զաղէթա վէ մաթպուաթ սէրպէսթիյէթինի սէրհան մէն իթտի, վէ Հինտ զաղէթալէրինի ՀԷՐ-ՐԱ թահթընա ալտըրըպ, ֆէսատը ֆիլիզլէնմէտէն քէօքիւնտէն գօրարտը։ Գայմագամին պու բօլիթիգասը ալէյհինէ կէրէք Մէսթը Կլասթըն վէ կէրէք սայրըլէրի թէրաֆլարընտան պէօյիւք գըյամար օլտու, ֆագաթ թէսապիր եինէ կէրիեէ ալընմատը։

Ահալինին վէսվէսէ վէ թահրիքի էզհանընա պատի օլան պիր թագըմ իֆալ վէ հարէքէաթ տախի պաշգա պիր թէրաֆտան զուհուր իթտի։ Պիզէ վէրկի վէրէն Հինտիսթան հիւքիւմէթլէրինտէն, Նիզամ, Շինպիա, վէ Հօլգար հիւքմտարլարը վէ սայրըլարը տախի գիատէ ասքէր սիլահլամաեա պաշլատըլար։ Լաքին Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի պունլարը կէօրմէզլիք իտիւպ տէ պիգայտ վէ պիհաճէթ տուրամատը։ Վէ օ տա պունտան պէլլի տիր քի, Ինկիլթէրրատան էսլիհէ իխրաճընընն մէնի իչիւն բարլամէնթէ պիր գա-

նուն թէքլիֆ իթտիյնտէ, «էշէտ-տը իհթիաճ» իպարէսի իլէ չար չապուգ գանունու եիւրիւթտիւ։ Պատէհու պունճա զավայիլ վէ պի-հուզուրլուգլարըն սէպէպը հա-գիգիսի բէք աշիքեար սիւրէթտէ մէյտանա չըգտը։

Հինտիսթան հիւքիւմէթինին գարայէլ հուտուտունուն էօթէ թէրաֆընտա օլան հիւքիւմէթլէր իլէ մուամէլաթը խարիճիէսի, Ռուսլարըն Աֆղանլարը թաղէրիգ իթմէսի իլէ սէքթէտար օլմաղա պաշլամըշտը։ Աֆղան հաքիմի Շիր Ալի իլէ օլան իթթիֆաղ-մըզ, ամէրիյաթտա բայիմալ օ-մուշ պիթմիշ կիպի իտի, քէնտի-սինէ հէր նէ թէքլիֆ իթտիք ի-սէ, ճիւմլէսինի տէ ըտտա իթտի։ պունուն իլէ պէրապէր Ռուսիա թէրաֆընտան քեապիլէ սրգճա սրգճա կիտիպ կէլէնլէր օլտուղու տախի իսպարթը սահիհէ իլէ թէհադգուդ իթտի։ Վէ Աֆղան իլէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր որ-գըֆըգը մուարիֆէ մէվճուտ օլ-տուղունա պիր շէքք վէ շիւպհէ գալմատը։

Քէղալիք չու տա թէպէյ-եիւն իթտի քի, էմիր քեապիլէ կէլէն Ռուսիա էլչիսինի ֆէվգէ-լատէ միւվտտէթ վէ խալիսէթ իլէ թէվաթուրէն դտպուլ իթ-տիքտէն մատատ, քէնտիսի տէ թաշքէնտէ պիր էլչի կէօնտէրիպ, օրատա օլան Ռուս պէյիւք մէ-մուրլէրի իլէ մէսալիհի բօլիթի-գիյէ իւզէրինէ խաֆի միւքա-լէմէլէր տէ օլմագտա իտի։ Նէ զաման Եվրօպա մէսէլէլէրինտէն տօլայը Ռուսիա իլէ Ինգիլթէրրա պէյնինտէ պիր հարպ զուհուրու միւհթէմէլ օլտու իսէ, Աֆղանըն ումուրու բօլիթիգիյէսինէ ֆէվգ էլատէ տրգդաթ իթմէսի, Հին-տիսթան հիւքիւմէթինէ խասսէ-թէն իսթար օլունտու. իտի։ պի-նատէն ալէյհ մուախարէն Ռու-սիանըն Աֆղանիսթան իլէ օլան մուարէֆէսինին վէ օ թէրաֆլա-րա եագլաշըրմագտա օլան ասքէ-րին սէպէպի սիվալ օլունտուգ-տա, իլք եազըն տէվլէթէյն պէյ-նինտէ զուհուրու մէմուլ օլան մուհարէպէտէն նաշի պիր իհթի-աթ իչիւն օլտուղու ճէվապ վէ-րիլտի իտի։ Վագտա պու խու-սուսլարտան տօլայը Ռուսիա թա-յիպ օլունամաղ, ըսքին ֆիմա-պատ Աֆղան իշլէրինէ միւտա-խէլէ իթմէմէք իւզրէ սապրգա վէրտիյի սէօզէ տէ պագըլըբ ի-սէ, պունուն էհէմմիյէթինի տէ թագտիր իթմէմէք, գապիլ տէ-յիլ տիր։ Էլհասըլ Հինտիսթան գայիմագամը կէրէք Աֆղանիս-թանտէ վէ կէրէք վասաթ Ասիա-տա ճէրիան իտէն մուամէլաթը բօլիթիգիյէսէ հիւքիւմէթը մը-քէզիյէյի վագրֆ իթտիքտէ, ար-թըգ Հինտիսթան բօլիթիգասը-նըն շիմտիյէսէ տէվամ իթտիյի սիւքիւնէթտէն չըգարըլըպ հարէ-քէթէ տավրանմասը իչիւն էմր վէրիլտի։ Սըր Նէվիլ Չէմպէրլէն ըրասէթի իլէ քեապիլէ կէօնտէ-ըիլէճէք պիր Ինկիլիզ սէֆարէ-թինի գապուլ իթմէսի, էմիրէ թէքլիֆ օլունտու։

Եարբա պէվմը

ՄԷՖԵԱԹԻՊ

ԳԱՅՍԷՐԻ

Գայսէրիյէ մաբխարիմիպտէն ոլ-ուրդըմըզ մէքթուպ տրը։

13/25 դեկտ. 1878.

Հիւքիւմէթի մահալլիյէմիպին հէման հէր տայրէ վէ շիւպհէսին-տէն պահս իթմիշ օլտուղումուզ հալտէ, բօսթա վէ թէլէկրաֆ ի-տարէսինտէն ասլա պահս իտիլ-մէմիշ տիր։

Իտարէյի մէզքիւրուն տախի մաղհսինէ աթթը նազար օլուն-տուգտա, խայլը նիզամըզլըգ պուլունսուպ, ահվալը սապրգա-սընա նազարէն, շիմտիքի իտա-րէսկյէ նիզամը պիր բօսթախանէ տէնիլէպիլիր։

Միւտիւրիւ սապրգ զէմանընա մէքթուպ վէ զաղէթալար պիրէր պիրէր սահիպլէրինէ թէս-լիմ օլունմայըպ, սէլէ իլէ վէ թօր-տան օրթայա սաչըլըպ դարըշան գարըշանա օլտուղու կիպի, նիչէ գայպլար տախի վագը օլուր իտի քի, պու վէ սայիր հալաթտան տօլայը օ վագրթ մաթպուաթ մէյ-տանընտա խայլը չէքվալար կէօ-րիւմիւշ օլտուղու տէրխաթը իտիլէպիլիր։

Միւտիւրիւ լահրգ Արթին Սէր-վէթ էֆէնտի զէմանընտա իսէ տօղրուսու հէր խուսուստա ին-թիզամ մէվճուտ օլուպ, հէր ճի-հէթէ սարֆը հիմէմ վէ տրգդաթ օլունմագտա տրը։

Շէյլէ քի, հիչ քիմսէնին մէք-թուպ եա զաղէթասը, ախէր քիմ-սէնէ վէ հաթթա թանըլմըշ ղէ-վաթա պիլէ վէրիլմէմէքտէ օլ-տուղու, մէզքիւր թէրթիպ չէհիր իչիւն մէվզրի իճրատա օլուպ, եթ-բաքի գուրսյա կէլինտիքտէ, հա-ճէթթ տէյիլ տէմէեէ քի օրալարտան հէր մէքթուպ սահիպի հէր բօս-թա կիւնլէրի թապիի չէհիրտէ պուլունմայաճաղընտան, պու պապատէ տէ պիր խայը եանլըշ-լըգլար տերքեար իքէն, հէր քէց-իչիւն էմանէթճի դըլըգը պիրէր մէքթուպճու, պիրէր միւթէմէտ տատէմ թայեին իթտիրէրէք, օլ վէճհ իլէ օ եօլտա վուգու պուլ-մագտա օլան ոյղունսուզլուղունէ օնիւ ալընմագլըղա հիմմէթ օ-լունմուշ։ Նիհայէթ շու շիմտիքի իտարէ զէմանընտա, հէր սահիպ մէքթուպ վէ զաղէթա, մէքթուպ վէ զաղէթասընը քէզա հէր սա-հիպ էմանէթ քէնտի էմանէթինի պիկա զայաթ տիւրիւսթ տիւ-րիւսթ ալապիմէքտէ օլտուգլա-ը, խօշնուտիյէթի ամմէյի պա-տի պիր մատտէ օլտուղու թա-րիֆտէն միւսթէպան տրը։

Թէլէկրաֆ ճիհէթի տախի պու գապիլտէն օլուպ, թէլէկրաֆ մէքթուպլարընընն քէզա վագթ ու զէմանը իլէ ալընըպ վէրիլմէսինէ սարֆը հիմէմ իլէ ատատ տախի սուի իսթիմալաթ վէ իհմալաթա տայիր պիր կէօնա իշթիքա վու-գուրնի իշլիթմէմիշլիգ տիր։

Հէլէ մուհարէպէյի ախիրէ զէ-մանընտա, պիլ ֆիիլ մուհարէպէ մէյտանընտա պուլունան ասա-քիրի շահանէ նէֆիրաթը մէք-թուպլարընը այրըճա թօբլայա-րագ պէհէր բօսթա կիւնլէրի իրճեախընճ բօսթախանէ էօնիւ-տէ կէօզ եաշլարը տէօքերէք, մէքթուպ եա պիր խապէր կէօ-զէթմէքտէ օլան օլ սէֆիլ գա-տընլարըն մէքթուպլարը օլանըն մէքթուպլարընը էլի իլէ վերմէ-սի, եօգ իսէ մըգտարը քեաֆի թէսէլլիպտիշ քէլամլար իլէ ֆէ-բահլըգ վերմէյէ չալըշմասը, հէլէ ասքերի էմանէթլէրին սահիպլէ-րի կէլիպ բօսթախանէյէ ալա-մայըպ եախօտ խապէրլէրի օլմա-յանլարըն էմանէթլէրինի արա-տրպ պուլտուրուպ սահիպլէրինէ վերմէսի, ատզրուսու չայանը թահ-սին պուլունմուշ տուր։

Պալատէ մուհարրէր ահվալ տօղրուճա ահատը նասա՞յիտ, պիզիմ եանի ահալինին կէօրիւպ սէյր իտէպիլէճէյի չէյլէր օլուպ, տէվլէթ վէ հիւքիւմաթճա տախի երինէ մուհարէպէի ախիրէ պէ Գօ-զան ֆէնատը կոնատընտա, շիւպ-հէսիզ ումումուն կէօրէմէտիյի վէ կէօրէմէյէճէյի մուհիմմ վէ ֆէվ-գէլատէ խըտմէթլէրտէ սէպգաթ իթմիշ օլմալը քի, միւտիրի միւ-մանիլէյհին պա ըիւթպէ գատրի-նին թէրֆի գըլընմասը, միւթէ-սարրըֆ բաշա հազրէթլէրի թա-ըաֆընտան, պու ինհա ցախիլիյէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ արզ օլուն-տուղու մէսմուաթը գավիյէ վէ սահիհէմիզտէն օլուպ, էլպէթտէ սայէյի իհսանվայէյի հազրէթի Բաթիշահիտէ նայիլ օլաճաղընը իւմիտ իտէրիզ։

Պուրալարը պու վէճհ իլէ արզ ու իֆատէ իթմէքլիքտէ, միւտիրի միւմանիլէյհտէն ճիւմլէնին մէնուն պուլունաճաղը տերքեար իսէ տէ, ահալիզէրի միլլէթիմիզ նամընա օլ-սուն թէշէբքիւրիւմիւզիւն թագ-տիմի իլէ պէրապէր, շու մէսլէ-քինտէ սէպաթ իւզրէ տէվամընը թավսիյէ, վէ գատէրինէ կէօրէ գատրինին թէրֆիրինէ նայիլիյէթ-լէրինի թէմէննի իտէրիզ էֆէն-տիմ։

—

Թէրճէմանը Էֆէնտի։

Պալատէ միւնտէրիճ օլան մէք-թուպտա զիքը օլունան Գայսէրի-եէ բօսթա վէ թէլէկրաֆ միւտիրի ճէնապլէրինին հիւսնի խըտմէթ-լէրի, հագըգաթէն շայանը թագ-տիր վէ թահսին տիր։ Զիւնքի պիր միւքատ բօսթա վէ թէլէկ-րաֆ նէզարէթինին պաշլըճա վա-ղիֆէսի, ալելումում հէր ֆէր-սին մէքթաթիպ, զաղէթա վէ թէլէկրաֆլարընը վագթ ու սահ-թընտա, վէ նիզամընտա եէրլի եէրինէ թէսիմ վէ իտտէ իթմէք օլտուղունտան, թապիաթը իլէ պու վազիֆէյի մուհիմմ վէ միւ-թէնայը իճա իտէն միւտիր վէ մէ-մուրլար, կէրէք հիւքիւմէթին վէ կէրէք էհալիյի մէմլէքէթին, պա-տիի թէշէբքիւր վէ մէճմունիյէթի ալուրլար, վէ մաղհարը միւքա-ֆաթ տախի գըլընըրլար։ Իմտի մէմուլ իտէրիզ քի, շու բօսթա-խանէ վէ թէլէկրաֆխանէճէ իճ-բաաթը հասէնէ, Գայսէրիյէճէ տայիմ իւլ եվգաթ մերի վէ պա-դի օլաճաղը կիպի, իճրաաթը մէզպուրէ մէմալիքի Օսմանիյէ-նին քէաֆֆէյի բօսթա վէ թէ-լէկրաֆ հէյէթի իտարէլէրինճէ տախի հուսուսլէ կէթիրիլէրէք, շիմտիյէ տէկին օլտուղու կիպի, պունտան պէօյլէ եինէ պիր թա-դըմ հագգը շիքեայէթլէրէ սէ-պէպկյէթ վէրիլմէզ։

Թիւրքճէ զաղէթալարտա նէշը օլունան պիր իլանը ըէսմիյէ նա-զարէն, Եանէա վիլայէթինտէ պուղտայը գըլէթինտէն նաչի, հասատը ճէտիտ վաղթինէ տէ-կին, Բրէվէզա, Սիատա վէ Ա.յ-Սարանտա իսկէլէլերինտէ պուղ-տայ վէ ուն իտխալաթընտան կէօմրիւք բուսումու ալընմամա-սընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Տիկէր պիր բէսմի իլանա կէօ-րէ, Պրուսա վալիսինին թալէպի իւզրէ, էօնիւմիւզտէքի ապրիլ նիհայէթինէ տէկին, Գարասի սանճաղընտան չիֆթ հայվանաթը իսրաճը թահթը մէճմուլեէթէ ալընմըշ տրը։

Թէտպիրի մէզքիւր, խիւտա-վէնտիկար վիլայէթինտէ հիւքմ իտէն հայվան խասթալըղընտան նէշէթ իթմիշ տիր։

—Տիկէր պիր իւչիւնճիւ իլանը ըէսմի, իհթիեաճաթը մահէլլիյէ սէպէպլինտէն, հասատը ճէտիտէ գատար, Տրամա սանճաղընտան պուղտայ իսրաճընն թահթը մէճմուլեէթէ ալընտըղընը պէյան իտիեօր։

—Խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Սօֆիատա, Գուլղար խթիգլալի-եէթի նամըյլա, պիր թարաֆը Ֆրանսըզճա վէ տիկէր թարաֆը Գուլկարճա պիր զաղէթա նէշը օլունաճագ իմիշ։

— Ռում բաթրիգխանէսինին թալէպի իւզրէ, պօրճ իչիւն մէվ-գուֆ պուլունան քեաֆֆէյի Ռում մահպուսլար, եօրթուլար միւնա-սէպէթիյլէ, մուվագգաթէն վէ քէֆալէթէ բաղթ իլէ սալը վի-րիլմիշլեր տիր։

— Ռուս ասքէրլէրինին եաղըն-

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՄՈՒՀԱՐԷՊԵԼԷՐԻ

Ալաճա սաղ մուհարէպէսի մուգատ-տէմաթը վէ Եահնի մուհարէպէսի։

(448 Նոյեմբերման դէվմ)

Իրթէ պէօյլէ Ռուսլար իքի տէ-ֆա պէօյիւք պիր զաֆէրի էլլէ-րինտէն գաչբրտըլար վէ աղշամ օլտուղունտան մուհարէպէ թա-թիլ իտիւպ, Ռուսլար եալընըզ պիր Պէօյիւք Եահնիյի ալըպ, գու-սուր Օսմանը մէվգիլէրինէ երինէ հէպ Օսմանլըլար սահիպ օլտու-լար։ Վէ կիճէ իւսթէ կէլտիյին-տէն մուհարէպէ թաթիլ իտիլտի, եալընըզ Քիւչիւք Եահնիտէն ա-րա սրրա Օսմանլըլար թօբ աթար-ատը քի, օ կիճէ իհթիմալտէն ատտ օլունան Ռուս ավտէթինի մէն իթ-սինլէր։

Իքի թէրաֆ ասքէրի տէ զայէթ եօրկուն օլտուգտան մատատ, մէյտանտա կէօմիւլէճէք պիր չօգ լաշէլէր, վէ գայրըլաճագ տահա չօգ եարալըլար վար ըը։ Ռուս-լարըն թէլէֆի տօգուզ զապիթ վէ պին նէֆէր էօլիւ, վէ ալթ-մըշ զապիթ, իքի պին նէֆէր եա-բալը իտի։

Օսմանլըլարըն թէլէֆի տախի իւչ պին օլուպ, իքի եիւզ տէ Պէօյիւք Եահնիտէ եէսիր պրագ-մըշլար իտի։ Հոկտեմբերին իւ-չիւնճիւ կիւնիւ էօլիւլէրի կէօմ-մէք վէ եարալըլարը գայըրմագ-լա իմրար իթտի։

Օ կիւնիւ Ռուսլար օ գատար եօրուլմուշլար իտի քի, ճէնէրալ Մէլիպօֆ պիր եէնի հիւճիւմ տահա ճէսարէթ իտէմէտի. լա-քին Ռուսլար Պէօյիւք Եահնի թա-բաֆընտա պուլունտուգճա Մուխ-թար բաշա վէսվէսէտէն գուր-թուլամայաճաղընտան, ագշամ իւզէրի Եիրմի թապուր իլէ Ռուս-լարըն իւզէրինէ եիւրիւմէք իս-թէտի. էօնտէ իւչ գօյ ավճըը օլան պու ասքէր, պիր սաաթ եիւրիւյիւպ Ռուսլարա թէսատիֆ իթտիլէր. Մուխթար բաշայա էօյլէ կէլիրտի քի, Ռուսլարըն էն պէօյիւք գուվվէթի իքի Եահ-նի գարշըընտա արը, ճէնէրալ Հայման իսէ, կէօզիւ Մուխթար բաշանըն մանօվրալարընտա վէ ասքէրի հարէքէթինտէ իտի։

Օսմանը ավճըլարը Ռուս ալայ-լարընա եագլաշտրգտա, էօնլէ-րինտէ եալընըզ իքի թապուր աս-քէր, պիր պաթէրեա թօր վէ պիր գաչ պէօյիւք սիվարիտէն պաշգա պիր շէյ կէօրէմէտիլէր։ Օսմանլը պունլարա գարշը թօբլարընը տիզիպ տէր ադապ աթէշ իթմէ-յէ պաշլատը. Գըզըլ թէրէ թօբ-լարը տախի պօշ տուրմատըլար, վէ օ անտէ Օսմանը բիատէլէրի գարշըլարընտա զիյատէ պիր շէյ եօգ զանն իտէրէք, հէմէն սրգը պիր հիւճիւմ տիր պաշլատըլար։

Օ անէտէք պայըրըն արգասըն-տա սագանմըշ օլան պիր թա-գըմ Ռուս ալայլարը, ավճըլարը էօնլէրինէ գաթարագ նակէհան մէյտանա աթըլտըլար. պու գուվ-վէթին էօնիւնէ Օսմանը բիատէ-լէրի տայանամայըպ, ֆիրար հի-եէթինտէ բիւճաթ իթտիլէր. պէ-րէքաթ վէրսին Սուպհան թէ-ըաֆընտա պաշգա Օսմանը ալայ-լարը տահա վար ըը. պունլա-ըրն սայէսինտէ բիատէլէր կիւճ իլէ քէնտիլէրինի թէքմիլ պիր թէ-լէֆտէն գուրթարապիտիլէր։

Պու հիւճիւմ Օսմանլըլարա պէտպախթ օլուպ, էօլիւ, եա-բալը, եէսիր իքի պին գատար զայաթլարը օլտու. պունա մու-գապիլ Ռուսլարըն թէլէֆի բէք աղ պիր շէյ իտի։

Պու գատար մուհարէպէլէր ա-բասընտա Ռուսլարըն էլինտէ Պէօյիւք Եահնի նամ թէրէֆտէն պաշգա պիր շէյ գալմամըշ իտի։ Լաքին ճէնէրալ Շերէմէթէֆին տախի օ գատար Օսմանլը օրտու-լարը իչինտէ պու թէրէֆտէ տուր-մասը գապիլ տէյիլ իտի. չունքի հէր թարաֆտան իւզէրինէ թօբ աթէշի եաղընընընմագտա իտի. պունլարը եա օրատան կէրի ալ-մալը, եա Մուխթար բաշանըն սօ-լու իլէ պիր մուհարէպէյէ տահա պուլաշմալը իտի։ Կրան տիւգ Միշել Օսմանլըլար իլէ պաշա ըգ-դամատըլընտան մէյսուս օլուպ, Շերէմէթէֆ հոկտեմբերին 4ՆճՆ կիճէսի սէսսիզճէ Պէօյիւք Եահ-նիյի թախլիյէ իթտի, վէ ճուր-նալլար սուսուզլուգտան թախլի-յէեէ մէճպուր օլունտու տէյի եաղընը։ Պունլարըն եէրինէ օ-բայա կէլէն Օսմանլըլար նա՞սըլ սու պուլաճագլար ըը էօյլէ իսէ։

Իրթէսի կիւնիւ ալէքսապահ, Մուխթար բաշա Ռուսլարըն Պէօ-յիւք Եահնիյի թախլիյէ իթտիք-լէրինի կէօրիւքտէ, ասքէր գէօնտէրիպ թէքրար զապթ իթ-տի, վէ Շերէմէթէֆի գովալա-տը իսէ տէ, արգասընտան եէ-թիշիլէմէտիյինտէն, օ տա Գա-պադ թէրէյի թութուպ, իս-թիհքամըր եաբարագ օրայա սըզընը։

Իրթէսի պիր գաչ կիւն իքի թէրաֆ ասքէրի տէ պիր աղ բա-հաթ իթտի. օ գատար պին էօ-լիւ, եարալը, եէսիր օլարագ ասքէր թէլէֆի հիչ պիր շէյէ միւֆիա օլմայըպ, Օսմանլը աս-քէրի մուզաֆֆէրէն քէնտի մէվ-գիլերինտէ գալը. քիմ խայալ իտէպիլիրտի քի օն իքի կիւն սոն-րա պէօյլէ պիր օրտու օրալար-տան պիւթիւն պիւթիւնէ մահվ օլաճագ։ Իմտի նագլ իտէլիմ շու պէօյիւք մուհարէպէնին հի-քեայէսինի։

(Տէվ-Դ)

տա Էոիրնէյի Թավլիեէ իթմէլէ-
րի գարարլաշարբերմիշ օլտուղուն-
տան, պունլարդն ազիմէթինտէ,
չէհրի մէգիւր իլէ ճիվարլարդնը
իսթիլա իթմէք իւզրէ, ասաքիրի
Շահանէ ֆըրգալարը թէչգիլի, վէ
օրալարտա թապկա իսիլմէսի ի-
չին, մագամը սէրասքէրիտէն էմր
ու թալիմաթ վէրիլմիշ տիր։

— Ժոորնալ դը Սէն Բէթերսպուրկուն
պէեանընա կէօրէ, տէվլէթի Ա-
լիէնին Բէթէրսպուրկ սէֆիրի
Շաքիր բաշա հաղրէթլէրի, դեկ-
տեմբերին ալաֆրանկա 29 ունտա
Ռուսիա իմպէրաթօրիչասընդն հու-
զուրունա չէգմիշլար տըր։

—Զըդան սալը կիւնիւ Ամինա
սէֆարէթի սէնիյէսինէ վիրուա
իտէն պիր թէլէկրաֆտա, տէվ-
լէթի Ալիէ իլէ Եունան հուտու-
տունուն թահտիտինէ մէմուր օ-
լան գոմիսէրլէրին, մահէլլի իթթի-
մաի իչիւն, ճանիպի Ալիտէն Գո-
գաթաս նամ քիւչիւք դարիյէնին
թախսիսի միւնտէրիճ օլտուղու,
պուրա զաղէթալարընտան պի-
րինտէ օգունմուշ տուր։

—Դեկտ. ալաֆ. 29 թարիխիլէ
վիէննատան խապէր վէրիլտիյինէ
կէօրէ, Պոսնա վէ Հէրսէք հէեթ-
թի մէպուսէսինին Խալամ վէ Խը-
րիսթիան ազալարը, Խըրվաթիս-
թան մուրախխասլարը իլէ մու-
քեալլէմէլէր իթմիշլեր, վէ Խըր-
վաթիսթանդն, Տալմացիանդն վէ
Սգալավոնեանդնմէպուսլարը պու-
լունան Ակրամդն միլլէթ մէճլիսի-
նէ հիսսէտար պուլունմադ, վէ
պիր իտարէյի մուխթարիեէթէ
նայիլ օլմադ իւզրէ, Պոսնա վէ
Հէրսէքին Ավստրիատա իլհադը
իչիւն պիլ իթթիֆադ հարէքէթ
իթմէէ գարար վիրմիշլէր տիր։

— Էվվէլկի կիւն, Սիմամպօլ-
տա, Ա.Ֆղան էմիրի Շիր Ալի խա-
նդն, զաթը հայրէթի Բաթիշա-
հիէ եիւզ սիւրմէք, վէ պատէ-
հու Մէքքէյի մէմինէյէ կիթ-
մէք իւզրէ, Տէրսաատէթէ պէք-
լէնմէքտէ օլտուղունա տայիր պիր
թէվաթուր ճէրէեան իթմէքտէ
իմիշ։

Լ- Թ-րէ մէգքիւր բիվանէթի
պէեան իլէ, պու հավատիսի թաս-
տիգ իչիւն, հիչ պիր մահէլլի
բէսմիտէն խապէր ալընմամըշ ի-
տուկինի իլավէ իտիյօր։

— Ֆրանսա ճիմհուրիյէթինին
խարիճիէէ նազիրը օլան Մ. Վա-
տինկթընա պիրինճի բիւթպէտէն
պիր գրթա Մէճիտիէէ նիշանը
իթա պույրուլմուշ տուր։

— Բազար իրթէսի կիւնքի նիւս-
խէմիզտէ, պունտան պէօյլէ էվ-
վէլքի կիպի կէօմրիւքտէ թէքմիլ
սիքքէյի խալիսէ ալընմասընա,
վէ աշար պէտէլթընն տախի, եա
լիրա վէ եախօտ լիրա հիսսէսը
իլէ գայմէ իլէ թէսվիյէսինէ, հիւ-
քիւմէթի սէնիէէճէ գարար վէրի-
լէճէ յինի վէ-էրտան ալարագ եազ-
մըշ իսէք տէ, Մալիէէ նէզարէ-
թինին պիր իլանը բէսմիսի, պու
հավատիսին ասլը օմատըղընը պէ-
եան իտիյօր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՔԱՂ ԲԱՀՆԷՊԷԷՆԸ.

Էրզրումանդ դեկտ. 7 թարի-
խիլէ Գումգապու բաթրիգխա-
նէսինէ կէօնտէրիլէն մալիւմաթը
բէսմիյէտէն ալտրղըմըզ խապէրէ
կէօրէ, բաթրիգ բիւթպէթլու
Ներսէս սրբազան հաղրէթլէրինին
սայ ու իգտամլարը սաեէսինտէ,
ճանիպի Պապը Ալիտէն Էրզրում
վիլայէթի ճէլիլէսինէ պիր էմր-
նամէյի միւսթաճէլ կէօնտէրիլէ-
րէք, պունտա, Քղինին գահթալ-
տէ էրմէնիէրինին հալինի ըղահ
իչիւն, օր պապտէ լազըմ կէլէն
էհէմմիյէթ թահթը նազարա ա-
լընարադ, թէտապիրի միւէսսիրէ
իմթիխազը էմր պույրուլմուշտուր։

Մէղքիւր էմինամէյի միւէսսիր
իւզէրինէ, տէրհալ Քղինին հիւ-
քիւմէթի մահէլկէսինէ պիր էմր
կիտէրէք, լազըմ կէլէն մուամէ-
նէթին իճրասը իչիւն տէրհալ
գահթալտէկեանդն պիր էսամիսի
եարըլմասը թավսիյէ օլունմուշ
տուր։

Էրզրումա Առաջնորդու տախի
հիւքիւմէթի մահէլկէ նէզտինտէ
իճապ իտէն իգտամաթը իճրա
իթթիքտէն մաատա, մաթբուպ
օլան տէֆթէրլէրին թաճիլ իտիլմէսի
իչիւն, քէնտիսինին տախի զայ-
րէթ կյէմէսինի, Քղի Առաջնոր-
դունա եազմըշ տուր։

Էրզրումի առաջնորդու, Էրզ-
րումլուլէ միւլհագաթընտա հիւքմ
իտէն ֆէվզէլատ պահալըզդ-
տան, վէ էրզագդն գըլէթինտէն
նաշի, Քղիսէ միլլէթճէ մուա-
վէնէթտէ պույունամասընը քէ-
մալլի թէէսսիֆլէ պէեան իթ-
մէքտէ տիր։

Շու սօն խապէր իւզէրինէ,
բիւթպէթլու Ներսէս բաթրիգ
հաղրէթլէրի, բայիթախթ էրմէ-
նիլէրինտէն վէ սէրվէթլէրի պու-
լունան վիլաեաթ էրմէնիլէրինտէն
տախի մուավէնէթ իսթիհսալինէ
գարար վիրմիշ տիր։

—

Տէրսիէթիրն ահվալը դեռնեսի-ֆէսի

Տիարպէքիրտէն սօն բօսթա ի-
լէ Գումգապու բաթրիգխանէսինէ
վարիտ օլան 20 սահիֆէտէն մի-
թէճավիզ պիր բաբօրթօ, մահա-
լը մէղքիւր դուրա վէ գասա-
պալարը հագդընտա զաեէթ մի-
էսսիր վէ միւքէտտէր մալիւմաթ-
լար վէրմէքտէ տիր։

Մէղքիւր բաբօրթօ, վուգու
պուլան մէզալիմ վէ թէատտիյա-
թըն, հանկը վագրթաա հանկը
մահալտէ վէ քիմին եէտի իլէ
իճրա օլունտուղունու եէկեան
եէկեան պէյան իթմէքտէ տիր.
չէօյլէ քի, օղուլանըն կէօզլէրի
եաշ իլէ տօլմամասը միւմքին օլ-
մամագտա տըր։

Պունտան ադամէմ տախի եա-
զըլըզը իւզրէ, էրմէնիսթանդն
հէր պիր ճիհէթինտէ մէզալիմ վէ
թէատտիեաթ էքսիք տէյիլ իսէ
տէ, Տիարպէքիր ճիվարընտա, սա-
յիր մահալլէրտէն զիատէճէ օլ-
տուղու անլաշըլմագտա տըր։

Պունլարդն նէշրինտէն միւրա-
տըմըզ, միլլիմիզին խարաալընը
մուճիպ օլան վէգայիի խալիսանէ
հիւքիւմէթը սէնիեէեէ պիլտի-
րիպ, անլէրին տէֆի հագդընտա
ըսահաթը միւհիմմէնին պիր ան
էվվէլ մէվգրի իճրայէ վաղ օլուն-
մասընը ահիզանէ թէմէննի իթմէք
տիր. չունքի պու կիպի ալիմ
վագաալար, կերէք մալիյէմիզին
վէ կերէք միլքիմիզին խարաալը-
նա սէպէպ վէ հայաթըմըզդա մի-
զերը տիր։

Էրմէնի միլլէթի 300 սէնէտէն
պերու տէվլէթէ նիչէ պէօյիւք
խըտմէթլէր իթմիշ, վէ չիմտիեէ
տէկին իպրաղ պույրուլմուշ օլտուղ-
ու սատագաթա մուդաֆի, պէօ-
յիւք հիմմէթվէ նիյմէթլէրէ միւս-
թահագդ պուլունմագտա տըր։

Իմտի Պապը Ալի, սայիր տէվ-
լէթլէրին վէ ումումի միլլէթ էֆ-
բասընդն հիւսնի թէվէճճիհիւնի
գազանմըշ, վէ պինտէն ալէյհ
իսթիֆալէրի հէր քէսին մուճիպի
էօէֆ ու քէտէրի օլմուշ օլան
Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հաղ-
րէթլէրինին մէգքիւր իսթիֆալա-
ըընը գապուլ իթմէմէէ գարար
վէրմիշ օլտուգլարը հալտէ, ու-
մուրատմա, միւթէվէֆֆա թօ-
մազօ էֆէնտիսի տիմէրլի
մաարուֆ օլան Գրիգորան էճ-
զախանէսինէ, էմրագը բահ-
միէէ վէ սէնաաթը գըպալէ
(էգէլիք) վէ ճէրրահի խուսուս-
լարընտա մէհարէթի մախսու-
սէսի պուլունան, վէ էմրագը
բահմիէէ իչիւն քէնտիսինէ բա-
րիտաէ էգօլաը Մէտսին մէքթէ-
պինտէն-վիրիլիպ, Սթանպօլտա
հիչ պիր թապիպտէ պուլուն-
մայան թադիր միտալտաընը
հայիդ Տօգթէօր Սիվասթօղու-
լօ, ճումատա կիւնլէրի էօյլէ-
տէն իբի ատաթ սօնրայտա գա-
տար քէնտիսինէ միւրաճաաթ
իտէն խասթէկեանը մուայէնէ
խաէճէք տիր։

Քէղա մէղքիւր էճզախանէ-
տէ Տօգթէօր Սթամէլօ, հեր
կիւն մէճճանէն խասթալարա
պագմագտա տըր։ 11

—

Տէրսաատէթ սաքինլէրինտէն
վէ թէպպայի Տէվլէթի Ալիեէտէն
սարրաֆ Միխալաքի Սթանաշեա-
տի նամ քիմէնէ, Բումէլի գա-
զասկէրլիյի ճանիպինտէն իթա օ-
լունան ֆկյ 6 զիլհիճճէ սէնէ 95,
վէ ֆկյ 19 թըշրին սանի սէնէ 94
թարիխ վէ 17 նիսմէրօլու իլամ
իլէ քէնտի թասարրուֆաթընտան
մէն վէ հաճ խիրմէսինէ հիւքմ
վէ գարար վիրիլմիշ օլտուղուն-
տան, վէ իլամը մէղքիւր հիւք-
միւնճէ, զիյրտէ մուհարրիր իլ
էսամի քիմէնէլէր, մէրգում Մի-
խալաքի Սթանաշեատինին վասի-
լէրի նատպ ու թայինի օլունմուշ
պուլունտուղունտան, մէրգում Սթա-
նաշեատի իլէ ալըպ վիրէճէքլէրի
օլանլարը մալիւմէրի օլմադ ի-
չին, իլանը քէյֆիեէթէ իպթի-
տար դըլընը։

Ան Տէրսաատէթ ֆկյ 22
քեանունի էվվէլ սէնէ 94.

Վասիլէր
Գ. Գ. Եանիսի
Բէթրո Տ. Բօրնարէ
Ա. Սօֆիանօ 2—3

Խասրճըլար ճատտէսինտէ Բիւս-
թէմ բաշա ճամիսի գարշըսընտա
81 նումէրօ իլէ մուրագգամ աէ-
բատա ալէա թօգատ վէ Սամսոն
թիթիունլէրի հէր ճինստէն վէ
կէրէք տէնկ իլէ (տէմէթ) վէ
թուղլատան նագլ օլունան Պ. Թ.

Նիկողոսեան վէ գումբանիա ֆապ-
բիգասը մաճի օլան ալէա եէնիճէ
թիւթիունլէրի սաթըմագտա օլ-
տուղու իլան օլունուր։ 5—4

ՆՈՒԷՐ

ԿԱՂԱՆԴԻ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Բոլանդակութիւնը 16 պատ-
կերազարդ երեսներէ բաղկաց-
եալ է, որուն չորսը տղայոց վե-
րաբերեալ խաղալիքներ են. նոյն
խաղալիքներէն մին՝ որ տեսակ
տեսակ ծակեր ունի, պէտք է
գիշեր առէն ճրագի լոյսին դէմ
բռնել և ստուերը ճերմակ պատի
վրայ ցցունել, նոյն յեռայն որոշ
պիտի տեսնուի Յիսուս փրկչ-
պատկերը մը պատին վրայ դրոշ-
մուած։

Կը գտնուի Սուլթան Համիտ Ա.
ՀԸ էֆէնտի խանի դէմ թիւ 4
Նշան կ. Պէրպէրեանի փողոցը
և նոյն փողոցը Զարդարի
եան գործարանը թիւ 14, և բո-
լոր գրավաճառաց քով։

ՏՕԲԹԷՕՐ Տ. ԱՃԷՄԵԱՆ

Տօքթէօրը մումայիլէյի հաճ-
թաատա իւշ կիւն, եանի բաղար
իրթէսի, չարշէմպիհ վէ ճումատա
իրթէսի կիւնլէրի, սաաթ եէտի-
տէն օնա գատար, Պահճէ գա-
բուտա թրամվայ ճատտէսինտէ
18 Ն՝ Մէրհամէթճեան էֆէնտի-
նին էճզախանէսինտէ խասսէթէն
կէօշ խասթալարը գապուլ իտէ-
ճէյինի իլան իտէր։ 13—15

Թիւրք վէ Ֆրանսըզ վէ Էրմէնի
վէ Ինկիլիզ վէ Իթալիան լիսան-
լարընտա պիրպիրինէ էվրագը
ըսմիյէ վէ զայրը ըսմիյէ վէթէր-
ճէմէ իթթիրմէք վէ պու լիսան-
լարդան իսթիտա, վէ բրօթէսթօ
վէ սայիրէ եազդրմագ արզիւ ի-
տէնլէրին, Սամսօլտա Էսկի
զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Ն՝
8 իլէ մուրագգամ զաղէթամդրին
իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ կյ-
լէսիքլէրի հալտէ, քէմալը տըգ-
գաթ վէ սիւրաթ վէ խուսուսիյ-
լէ եէվէն ֆիյաթլէ իշլերի էօկ-
րիւլէճէեի իլան օլունուր։

Ս՝ոհլի էրբէօ
ԱՆՏՈՆ՝ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՄԱԹՌԱՍՅԸ ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԵՌԱՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱՆԸ

Լօնտրա, 9 Քեանունի սանի

Ինկիլ. Կանա ը Ինկ. Լիր.	95- 11/16
Օսմ. Էսհամը աչբլար	14- 7/16
» » գաբանը	14- 5/16
Իսթիզրաղ 65	14-
» 69	14-
» 71	52- 3/4
» 72	21- 1/2
» 73	12- 1/4
Օսմանը պոնդասը	8- 3/4
Բուսիա իսթիզրաղը	83- 1/8
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	–

Բարիզ, 9 Քեանունի սանի

Ֆրանս. Էսհ. 3 % ֆր.	79- 82 1/2
» » 5	113 50
Օսմ. Էսհամը աչբլար	11-57 1/4
» » գաբանը	11-32 1/2
Իսթիզրաղ 65 ֆր.	70-
» 69	68-73
» 73	61-25
Օսմանը պոնդասը	470-
Բումէլի չըմէնտիֆէրի	45-25
Իթալիա Էսհամը	73-95
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վատէ	25-26

Վիէննա, 9 Քեանունի սանի

Ամիօ ֆիլորին	–
Բումէլի չըմէնտիֆէրի	–

ԱՍԻԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱՆԸ

Էսհ. ում. տիւն ադ. գաբ.	12-26
Գու սապահ 29 ք. Լվ. աչբլ.	12-27
Իսթիզ. 63 (Մուխթօն) 6 % ֆ.	64-
» 65 » 6 % ֆ.	73-
» 69 (Բինար) 6	70-
» 72 (Պոնսիս Թրէզօր)	21- 5
» 73 6 % ֆ.	63-
Բումէլի չըմէնտիֆէր 3	44-
Ագճէ ֆասիլի %	9-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՈՒՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	4-30
Յաամպոլ պանգասը	6-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-30
Թրամվայ	1-70

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. միրասը 100 պրչան		Ղշ. Փր
Գէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		108-12
Մէթալիք	»	125-
Զագբր	»	183-
Գայմէ	»	434-
Ինկիլիզ վիրասը		109-25
Ֆրանսըզ ալթունու		87-16
Բօլ		89-18
Գրիմից ալթունու		51-10